

N:o 45.

Ank. till Riksd. kansli den 17 april 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition angående ändring af gällande bestämmelser om utbetalande af belöning för dödande af björn och varg.

Genom en den 24 nästlidne februari till Riksdagen aflåten proposition, n:o 40, hvilken af båda kamrarne hänvisats till lagutskottet, har Kongl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver finansärenden, förklarat sig vilja inhemta Riksdagens yttrande öfver ett i nämnda protokoll omförmäldt förslag, att belöning för dödande af björn ej vidare må af statsmedel utbetalas och att den i § 20 af gällande jagtstadga utfästa belöning för dödande af varg må höjas från tjugufem till femtio kronor.

Såsom af statsrådsprotokollet inhemtas, är ifrågavarande förslag föranledt af en framställning i ämnet af Konungens befallningshafvande i Norrbottens län, hvars medverkan för åstadkommande af ändring i jagtstadgans bestämmelser i ofvan angifven rigtning påkallats af styrelsen för svenska jägareförbundets afdelning i nämnda län.

Berörda styrelse hade till stöd för sin hemställan anført hufvudsakligen följande:

Hvad först björnen beträffade, vore allmänt känt, att jagten på detta djur vore ett eftersökt nöje för den sportmessigt utbildade jägaren. Att tillräcklig lockelse till dylik jagt skulle qvarstå, äfven om

skottpenningarne bortföle, vore sålunda mer än sannolikt och framginge för öfrigt deraf, att årligen så betydande summor betalades för björnringar och att sådana anstalter och kostnader för den egentliga jagten gjordes af enskilda sällskap och jagtvänner, att ensamt villebrådets penningevärde, inberäknadt skottpenningarne, visst icke annat än i ovanliga fall kunde sägas närmelsevis utgöra en ersättning därför. Men äfven om här och der, såsom i aflägsnare trakter, sportsmannen icke alltid funnes till hands att öfvertaga rätten till dessa björnringar, vore sjelfva bytet, huden och köttet, dock alltid så värdefullt, att det äfven materielt ersatte de ansträngningar och den uppoffring af tid, som den enskilde skogsbon nedlade på inringningen och sjelfva jagten. De allmogemän, som härmed plögade sysselsätta sig, vore för öfrigt icke heller alldeles okänslige för det nöje och den retelse, som en björnjagt kunde hafva med sig. Någon större ökning af detta djurslag och dermed följande större skadegörelse vore sålunda icke att frukta såsom en följd af skottpenningarnes borttagande.

Det framginge för öfrigt icke af de statistiska uppgifterna för de senaste åren, att tillgången på björn vore så synnerligen stor, liksom ej heller att han bland de större tamdjur, som plögade vara utsatta för hans roflystnad, anställde någon svårare förödelse. Enligt den föreställning, man inom Norrbottens län i allmänhet gjorde sig, vore björnen numera nästan oskadlig för hästskap, och den tribut, han toge af nötkörsken och fårhjordarne, vore icke heller allt för betydande. För renen vore han väl i det hela ofarlig; om vintern, då renarne dragit sig ned från de högre fjellen och norska kusten och ströfvade omkring i våra skogsmarker, hade björnen för öfrigt sin hvilotid.

Med vargen åter vore förhållandet ett helt annat. Förföljelsen af detta rofdjur innebure icke någon lockelse för den egentlige jägaren. Det vore lappen, hvars hela egendom hotades med ödeläggelse, som i de flesta fall finge upptaga striden med denne fruktansvärde fiende. En oerhörd uthållighet, en otrolig förmåga af uthållighet och dessutom gynsamma snö- och väderleksförhållanden erfordrades såsom förutsättningar för att en dylik jagt, såsom den vanligen bedrefves, skulle lyckas. Ehuru statistiken för åren 1888 och 1889 uppgåfve antalet dödade vargar inom riket till respektive 24 och 22 samt björnar till 38 och 19, berättigade dessa siffror ingalunda till den slutsatsen, att vargen icke förekomme talrikare än björnen. De utgjorde i stället, rätt fattade, ett värtaligt bevis på de oerhörda svårigheter, som, i jemförelse med björnjägarens vida bekvämare uppgift, vore förenade med vargjägarens; och, innan man komme till början af jagten, vore i vanliga fall redan så

stor skada skedd, att den godtgörelse, de nu gällande skottpenningarne kunde ställa i utsigt, föga betydde. En högre premie skulle utan tvifvel locka till flitigare förföljande af vargarne, under det att man nu i många fall funne sin räkning vid att, så godt sig göra låte, helt passivt skydda hvar och en sin renhjord för de objudna gästernas påhelsningar. Utom premien vore det också endast djurets hud, som hade värde.

Toge man å andra sidan i betraktande den skada, som af detta rofdjur förorsakades, så mötte häpnadsväckande siffror. Antalet under år 1889 af rofdjur dödade renar uppgåfves till 4,000, hvaraf endast inom Norrbottens län 2,566. Det vore visserligen sant, att äfven järfven hade sin andel i denna förstörelse, men som detta djur vore ojemförligt mycket mera lättjagadt, kunde dess andel antagas åtminstone vara den mindre. Något vidare ordande om vargens allmänt kända förderlighet för renhjordarne syntes ej vara af nöden, men framhållas borde, att disproportionen mellan den skada, han förorsakade, och det pris, som af staten utbetalades för hans dödande, vore allt för stor samt att denna disproportion vid jämförelse med de tal, som gälde björnen, rent af blefve skärande. En ändring, sådan som den föreslagna, skulle utan tvifvel kraftigare verka till vargens utrotande. Genom densamma skulle vidare den rikligare skottpenningen i de flesta fall komma dem till del, som mest vore utsatta för förluster genom detta rofdjurs härjningar, och skulle i allmänhet utgöra en välbehöflig lindring och hjälp i de vidrigheter af alla slag, med hvilka den vanlottade nomaden hade att kämpa.

Utskottet, som tillåter sig hänvisa till den redogörelse för innehållet af öfriga i ämnet afgifna utlåtanden, hvilken lemnas i det propositionen bilagda statsrådsprotokollet, anser den föreslagna åtgärden välbetänkt, och hemställer följaktligen,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t anmäla, att Riksdagen funnit Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke föranleda till någon erinran från Riksdagens sida.

Stockholm den 17 april 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Herrar *J. Anderson*, *Näslund* och *F. Andersson* hafva begärt få här antecknadt, att de på grund af åtnjuten ledighet från riksdagsgörö-målen icke deltagit i utskottets behandling af ifrågavarande ärende.

Herr *Hasselrot* har begärt få antecknadt, att han icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
